

عنوان مقاله:

ارجاع به زمان ازدست رفته، به مثابه امر حاضر در عکس های خصوصی

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 12، شماره 33 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

محمد حسن پور - کارشناس ارشد عکاسی. عضو هیئت علمی دانشکده هنر و معماری دانشگاه سیستان و بلوچستان. نویسنده مسئول

علیرضا نوروزی طلب - دکتری پژوهش هنر. استادیار گروه مجسم سازی و نقاشی دانشکده هنرهای تجسمی، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

غزاله سیفی - دانشجوی کارشناسی ارشد صنایع دستی دانشگاه الزهرا

خلاصه مقاله:

عکس همواره چیزی را از گذشته، رد و جعل می کند. تأکید حضور-آن-جای مصداق در عکس بی گمان نشأت از فهمی در برابر آن دارد که فحوای چنین ردی را بر تن عکس مورد پرسش قرار می دهد. ارتباط با گذشته ای که عکس به مثابه هستی در ذات خود سودا یا آشکارگی اش را دارد، در زمان حال که رؤیت آن را مهیا می سازد، به سان کنشی است متأخر که از جانب مخاطب خاص عکس، ادراکی شود. چه که او همزمان با رؤیت، به خوانش گذشته ای مشغول است که به جز در عکس، «حضور»ش را چنین مستند نمی توان مطالعه کرد. وجود زمان گذشته در بطن عکس با عناصری گره می خورد که برای مخاطب خود حامل فهم پیشینی هستند از هر آنچه در زندگیازدست رفته او تداعی گر معنا بوده، و توأمان اصرار می ورزند بر موقت بیودن تمامی انگاره های ذهنی و عینی که میان وی و سطح عکس در جریان است. بنابراین، چگونه است که آن-جا-بودگی همواره مصداق و پیوند همیشگی «واقعیت و گذشته» که «ارجاع» عکس از بطن آن برمی خیزد، یکی شدن حقیقت عکس را (مصداقی که حضورش دیگر تنها منوط به قاب عکسی است که در برابر دیدگان است)، با واقعیت آن («آنچه بوده» از مصداقی که در برابر دوربین عکاسی، حضوری واقعی و آنی، داشته است) پایه گذاری می کند؟ رولان بارت، در آخرین کتاب خود، اتاق روشن «ارجاع» را گوهر عکس می نامد؛ ارجاع به «آنچه بوده»، که اکنون به سان امری حاضر و کنشگر در عکس حضور دارد. در مقاله حاضر به بررسی چگونگی هستومندی زمان گذشته در بستر عکس، و تبیین ویژگی های متمایز «ارجاع به گذشته» در عکس های خصوصی پرداخته و تأثیراتی را که چنین «ارجاعاتی» به مثابه هستی عکس در خوانش و تأویل اثر بر مخاطب خود خواهند داشت، مورد تحلیل قرار خواهیم داد.

کلمات کلیدی:

عکس های خصوصی، آنجا بودگی مصداق، رولان بارت، زمان گذشته، ارجاع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/487573>

